

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Director: **AUGUST MATONS**

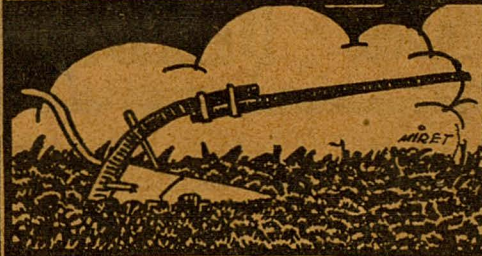
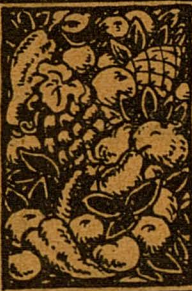
Col·laboradors:

Ex-Professors i tècnics del Departament d'agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Any IX

5 de novembre de 1925

Núm. 21

AGRICULTORS! ADOBEU AMB POTASSA DE SURIA

DE PRODUCCIÓ NACIONAL

Extreta de les MINES DE SÚRIA (Catalunya)

No vulgheu pagar més car un producte estranger quan podeu trobar-lo del país, reunint immillorables condicions per a l'agricultura

Demaneu la nostra Agenda Agrícola per a 1925, que es enviada gratuïtament a tothom qui ho sol·licita

PER A INFORMES I PREUS A LES AGÈNCIES I A
MINES DE POTASSA DE SÚRIA, S. A.
(DIRECCIÓ COMERCIAL)

Carrer del Consulat, 1 (Gran Via Laietana)

BARCELONA

Per correu a APARTAT N.º 891, BARCELONA

RENDIMENT

de gran importància
l'aconseguireu tots els

colliters i viticultors

adoptant les

Premses continues **“MABILLE”**

són les més sòlides

Unic Representant exclusiu a Espanya

*Bombes per al trasbals de vins, espremedores i
premses a ròtula, premses hidràuliques “Marmonier”*

*Mangueres - Grifs - Records - Tubs - Acidimètrics
Termòmetres - Pesamostos - Acid sulfurós - Metabi-
sulfít - Bisulfít “Enol” - Fosfat i vergemost “Enol”*

REMETO CATALEG GRATIS

Vicens Vila Closa

Passeig de Gràcia, 88 - Barcelona

Teléfono 1338 G. - Direcció telegràfica: KEGEVILA

**PRODUCTOS
ENOLÓGICOS**

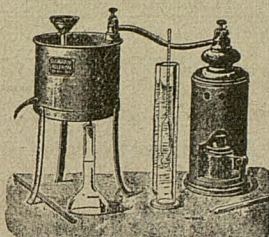
DE LA CASA

J. LAFFORT y C.^a
de Burdeos

Clarificantes, Antifer-
mentos, Taninos, Sa-
vias. Gelatinas, etc.

Placas para bocoyes
y barriles

Toda clase de

**APARATOS DE
LABORATORIO**

de la casa

DUJARDIN FRERES
DE PARIS

Báscula portátil

sistema

“NOGUERA”

de la casa

VILA
DE BEZIERS

Garantida. La más
práctica. Precio muy
reducido y de mucha
resistencia

PEDRO SANS - Representante
Leona, 13, entl.º - BARCELONA

LISOL

Insecticida indispensable a
l'Agricultura
Ramaderia
i Higiene

Demani's el fullatò «EL LISOL
EN AGRICULTURA» que enviem
gratis.

Vallès Germans

Masini, 79 - Sans - Barcelona

Báscula IDEAL

per al Camp (patentada)

adaptable per arreu i
fàcilment transportable

Demaneu un fullatò explicatiu

**Fàbrica de bàscules
i caixes per a cabals**

Carretera

Coll Blanch, 31

Telèfon 484 H.

R. ROCH H.

(HOSPITALET)

BARCELONA

En dirigit-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

ALTHEIN

Pinso melassat sec per a tota mena de bestiar : Rendeix la major utilitat per a l'engreix i la producció de llet

Es un excel·lent complementari per al cas de treballs de fatiga

L'Althein està exempt de tota generació patògena i és presentat com un segó.

Composició promitjana i comparada

	Althein %	Ordi %	Civada %	Blat de moro %	Gar- rofa %
Aigua	3'56	14'—	12'40	12'70	13'—
Greixos	0'59	2'30	5'20	4'70	0'50
Cel·lulosa	9'85	4'90	11'20	2'30	9'10
Matèries amilàcees	65'39	66'10	57'80	68'60	69'97
Matèries protèiques	12'22	10'—	10'40	10'10	5'08
<small>(D'aquestes el 8'52 % és albúmina pura)</small>					
Cendres	8'39	2'70	3'—	1'60	2'35
<small>(El 0'15 % d'aquestes cendres és àcid fosfòric assimilable)</small>					
	100'00	100'00	100'00	100'00	100'00

(Anàlisi de l'Institut d'Inspecció i Comprovació de Leipzig).

L'Althein és, doncs, un producte de gran nutrició que, barrejat amb el pinso de grans, n'augmenta el rendiment.

És interessant de remarcar que l'Althein conté un 10 % menys d'aigua que les altres substàncies i això fa que sigui un 10 % més barat.

Dosis per a barrejar per meitat amb els grans

	Quilos
Cavalls grans	(pesant de 650 a 800 quilos) 2'500
» mitjans	» » 500 a 650 » 2
» petits	» » 350 a 500 » 1'500
Bous d'engreix 2'500
» de treball 2'500
Vaques de llet 2
Vedelles 0'250 a 1'200
Bens 0'075 a 0'250
Moltons d'engreix 0'075 a 0'300
Porcs	(per 100 quilos de pes) 1'

Per a donar-lo es reparteix amb els pinsos del dia, **substituint una part de l'aliment ordinari per l'Althein corresponent.**

Es convenient d'humitejar-lo una mica abans de donar-lo per a que no sigui tant eixut.

L'Althein és ensacat a 80 quilos.

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS

(SOCIETAT ANONIMA) CONTINUADORA DE

SERDÀ, ROS I C.^A VILAFRANCA DEL PENEDÈS

AGENCIA A BARCELONA: VALENCIA, 278

PREMSES CONTINUES «MABILLE»

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES : PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES : MANGUERES I AIXETES PER A TINES

INSTAL·LACIONS MODERNES PER A CELLERS COOPERATIUS

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins : Adobs químics : Sofres : Sulfats

RAJOLS, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buits) cairons, etc., ha de fabricar-los a màquina a fi d'obtenir de la terra tot el seu rendiment

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

Màquines, Forns Assecadors

i tot el que pertany a la indústria ceràmica i de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la SECCIÓ A de la casa

Vda. J. F. VILLALTA, S. en C.

BARCELONA

OFICINES:

Nou Sant Francesc, 28

Apartat Correus n.º 65

Telèfon 568

ESPECIALITATS TRUFFAUT

||||||| (VERSAILLES) |||

per a l'Agricultura
Adobs, Insecticides,
S em e n t s

|||||||

EL Adob compost Truffaut és deu vegades més eficaç que el fem i amb son empleu s'obtenen augments de collita fins del 50 %_o. Els insecticides Truffaut destrueixen tota classe d'insectes i criptògams.

Les sements seleccionades per a hortalisses i plantes farratgeres augmenten el rendiment de l'agricultor. Germinació assegurada, de 90 a 95 per 100.

|||||||

Concessionari per a Espanya:

R. LLOPART

Passeig de Gràcia, 49

BARCELONA

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** :- Fora: **Pessetes 10** :- Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0,50**

Direcció i Administració : Plaça de Catalunya, 17 (Llibreria Catalònia) : BARCELONA

SUMARI: Una indústria agrícola, per *Marçal Trilla i Rostoll*.—La blanca del garrofer, per *M. Figarot*.—Els serments com a farratge, per *P. D.*.—Contestant al senyor Rossich, per *Josep Sabater*.—«Les Geòrgiques» de Virgili, per *Josep Ferran Lamich*.—El cuc del garrofer, per *Joan Aguiló i Garsot*.—Els avantatges de la comptabilitat, per *Agrícola*.—Comentaris.—Informacions comercials: Vins, per *P. J. Llorc*; Olis, per *Lisini Andreu*; Cereals, per *Lluís Marsal*; Fruïts secs, per *Esteve Homs*.—Noticiari.—Consultori, per *R. S.*

Una indústria agrícola El sucre de la remolatxa

IV

CONSIDERACIONS GENERALS

ESCRIVIA en l'article primer d'aquesta sèrie (I) que el conreu de la remolatxa sucrera ha estat de magnífics resultats agrícoles i econòmics a les regions aragonesa, riojana i navarresa, car mercès a ell s'han tornat productives moltes terres que no ho eren, s'han educat els pagesos en procediments que no coneixien i han obtingut rendiments que amb altres conreus no havien assolit mai. En general, pot dir-se que a Espanya la indústria del sucre de remolatxa ha arribat a un grau de perfecció força estimable, i és, tanmateix, extraordinari que a Catalunya no s'hagi estès a comarques nostres que segurament reuneixen bones condicions per a implantar-lo. El principal motiu d'això és, al meu entendre, que els nostres capitalistes, que han volgut esmerçar diners en aquesta indústria, han anat a fundar fàbriques en les regions esmentades, perquè els pagesos ja estaven instruits i les terres preparades per al conreu, car la fàbrica de Menarguens no es fundà fins l'any 1900 i la de Vich en 1901, quan a Saragossa la primera fàbrica de sucre de remolatxa havia començat a funcionar l'any

(1) Vegi's AGRICULTURA, n.º 17, pàg. 455.

1894, i encara aquesta ho féu dotze anys més tard que la primera que es fundà a Espanya, que fou a Alcolea (Còrdova).

La indústria sucrera de remolatxa a les regions nord i nord-est de la península, es pot dir que data de l'any 1899, com a conseqüència de la pèrdua de les colònies que Espanya tenia a Amèrica i que la proveïen de sucre de canya, i en vista dels excel·lents resultats obtinguts en les fàbriques instal·lades a Granada (1884-90), Màlaga (1891) i Saragossa (1894). Per aquestes regions van anar construint-se fàbriques, a partir d'aquella data, d'una manera sorprenent, fins al moment actual en què n'hi han 14 a l'Aragó, 3 a Navarra i 2 a la Rioja, essent el número total de les existents a Espanya la darrera campanya, 44. Per a la pròxima n'hi haurà dues més: una a Monçó i una altra a Miranda d'Ebre, pertanyents als dos grups més importants de fabricants que avui dominen en la indústria sucrera espanyola. De les 44 fàbriques, en treballaren en l'exercici 1924-25, 35, triturant entre totes 2.088.686 tones de remolatxa, amb una producció de 252.039.532 quilos de sucre, o sia, per tant, un rendiment de 12'06 per cent. Aquesta campanya ha estat la més gran que ha fet la indústria sucrera espanyola, car l'anterior, que també havia estat ferma, es trituraren 681.103 tones de menys i es produïren 85.482.552 quilos de sucre de menys. Calculant la remolatxa a un preu mitjà de 85 pessetes, que era el que figurava en els contractes, trobarem que els pagesos que han dedicat les terres llurs a aquest conreu varen cobrar en la darrera campanya 177.858.310 pessetes. Sense comptar que, a conseqüència de la competència, hi hagué zones de l'Aragó, Navarra i Rioja on la remolatxa s'arribà a pagar 20 pessetes més per tona, que en total representaren uns 26 milions més de pessetes.

Ara bé: Si desglossem per regions les quantitats ingressades pels cultivadors de remolatxa, trobarem que d'aquests 203 milions i mig de pessetes que pagaren els fabricants, únicament n'han tocat a Catalunya uns cinc milions, corresponents a les 63.459 tones de remolatxa treballades per la Sucrieria del Segre, de Menarguens, mentre que els pagesos de l'Aragó, Navarra i Rioja cobraren 141 milions de pessetes per 1.353.716 tones de remolatxa produïda. Aquestes xifres són prou eloqüents per a demostrar-nos la insignificantia i la migradesa de la producció sucrera catalana comparada amb la d'aquelles regions. En efecte: La Sucrieria del Segre, de Menarguens, va produir 6.548 tones de sucre. Les fàbriques de les regions esmentades en produïren 162.112 tones, i la producció total d'Espanya fou de 252.039 tones. Suposant que el con-

sum és de 200.000 tones i que Catalunya participa d'aquest consum en un 25 per cent, necessitarà per ella sola 50.000 tones de sucre. Com que tenim que només n'ha produït l'any passat, en què s'ha assolit el màxim de producció, 6.500 tones, hi ha un dèficit de 43.500 tones, que és una xifra digna de fer pensar en si convé o no crear una indústria sucrera a la nostra terra i gaudir-se així dels beneficis agrícoles i comercials que van a parar als nostres veïns, fent-nos tributaris seus, sense cap raó fonamentada seriosament.

Si Catalunya conreés la remolatxa necessària per a produir aquestes 43.500 tones de sucre, i suposant que la remolatxa donés un 12 per cent net, hauria de treure dels seus camps 362.500 tones d'aquella rel, o sien 299.041 tones més que actualment. Ara mancaria fer una informació concreta i detallada per a estudiar si seria possible destinar-li les 18.000 hectàrees de terra que per a conrear-les es necessita, cosa segurament no gaire difícil. Aleshores els cinc milions escassos (cal tenir en compte que part de la remolatxa treballada per la fàbrica de Menarguens procedeix de l'Alt Aragó), que han cobrat els pagesos d'aquelles contrades catalanes es convertirien en més de trenta, estesos a altres indrets de la nostra terra. És a dir, que els guanys se sextuplicarien. I tingui's en compte que els càlculs estan fets a base de les xifres de l'any darrer: cal pensar en què la producció té sempre tendència a augmentar, perquè el consum s'intensifica més cada any, com ho demostren uns gràfics que tinc al davant (*World Sugar Supplies and Indicated Forecasts*) publicats per Lamborn & Company, Inc. de Nova York. Segons ells, les relacions entre la producció i el consum mundials en els darrers anys han estat les següents:

	Producció	Consum
1922-23	18.742.000 T.	19.361.000 T.
1923-24	20.662.000 »	19.855.000 »
1924-25	23.450.000 »	21.668.000 »

Com es pot veure, en la campanya 1922-23 la balança s'inclinava del costat del consum. El món produïa menys sucre que el que necessitava. Aquesta deficiència se subsanà l'any següent, i el present ha estat també sobrant de sucre. Però queda ben demostrat que el consum augmenta de l'un any a l'altre. Potser a Espanya aquest any no hi havia diferències essencials amb el de l'any passat per circumstàncies especials.

Aquesta digressió l'he feta per tal de demostrar que la important xifra de pessetes que els nostres pagesos obtindrien si Catalunya fos productora de sucre, no seria mai inferior a 30 milions. És que per ventura no hi ha terres que podrien produir-les? Acceptem que sí i passem a veure quantes fàbriques necessitaríem a més de la Sucreria del Segre per a obtenir les 50.000 tones de sucre que consumim. Suposant que les fàbriques a instal·lar fossin les de tipus corrent o sia d'una capacitat de molturació de 800 tones de remolatxa diàries, cada fàbrica trituraria per campanya unes 70.000 tones. Així, doncs, caldria instal·lar quatre fàbriques de sucre. Si ara calculem que en els temps actuals es necessiten uns dotze milions de pessetes per fàbrica, tindrem que amb menys de 50 milions de pessetes es pot crear la indústria sucra catalana, quantitat relativament petita comparada amb les que empen altres indústries de la nostra terra.

I és realment digne de meditació l'estudi d'aquest cas. Catalunya, eminentment industrial i agrícola, on floreixen tota mena de produccions, on les transformacions del sucre en productes derivats han assolit un punt remarcable, no té indústria sucra. És un cas semblant al de Suïssa, on les indústries derivades del sucre són molt importants, com tothom sap.

A Suïssa s'assajà el conreu de la remolatxa sucra l'any 1850. L'any 1870 es tornà a assajar als cantons d'Aargau, Zurich i Friburg, sense resultat. Pel 1891 es muntà una petita fàbrica al cantó de Wallis, que es va haver de tancar al cap de tres anys per no reunir el terreny condicions apropiades. L'any 1899 se'n fundà una a Aaberg, població del cantó de Berna, que va quebrar l'any 1908. Posada de nou en marxa pel Banc Cantonal de Berna, es cremà l'any 1912. Però els suïssos d'aquella contrada volgueren ésser més forts que l'adversitat, i tot seguit reuniren el capital necessari per a bastir-la de nou, i abans d'un any de l'incendi la fàbrica funcionava altre cop, havent-hi afegit una refinaria. Ara bé, aquesta fàbrica produeix tan sols 6.000 tones de sucre. A continuació es poden veure les quantitats de sucre que ha calgut importar a Suïssa, per tal de comparar-les amb la producció. A l'ensens es veurà l'increment que ha pres el consum :

Anys	Producció	Importació	Consum
1921 - 22	6.000 T.	78.000 T.	84.000 T.
1922 - 23	6.000 »	90.000 »	96.000 »
1923 - 24	6.000 »	95.000 »	101.000 »
1924 - 25 (càlcul)	6.000 »	144.000 »	150.000 »

Com pot observar-se, les quantitats importades han anat augmentant per a satisfer les demandes del consum, sense que la producció hagi fet cap oscil·lació. Això és degut segurament a què ja no es pot treure més partit del terreny, car les temperatures extremadament baixes que es registren a Suïssa no són gens favorables al conreu de la remolatxa. Respecte d'això, nosaltres estem en condicions immillorables. Tant el clima com les condicions del terreny no poden ésser més a propòsit per a la implantació d'aquesta indústria agrícola. I encara hi ha un factor favorable que pot fer revertir els beneficis d'ella als mateixos pagesos: aquesta indústria és susceptible d'ésser explotada per cooperatives o sindicats agrícoles.

Finalment, cal remarcar la importància que té aquesta indústria als països on està implantada. A Espanya ha estat veritable font de riquesa en moltes regions. Pot dir-se que d'ella en viuen més de 200.000 famílies. Esmerça més de 300.000 tones de carbó. L'import dels transports per ferrocarrils puja a centenars de milions de pessetes, i es pot considerar prop de 2.000 milions de pessetes la xifra total de les operacions del capital en circulació. L'Estat n'obté un sanejat ingrés, car a més de les contribucions ordinàries exigeix un impost de 45 pessetes per cada 100 quilos de sucre que surt de les fàbriques. No s'ha preocupat, però, de crear cap escola de sucreria, com les que fundà Napoleó a França l'any 1812, ni de construir estanys i canals per a regar les zones on escasetja l'aigua.

Crec haver demostrat en el curs d'aquests quatre articles la necessitat i els avantatges de crear una indústria sucrera a la nostra terra, que igual pot beneficiar als pagesos que als capitalistes. Jo voldria que tant els uns com els altres se sentissin envaïts dels mateixos ideals que m'han mogut a escriure'ls, i meditessin sobre les consideracions que acabo de fer.

MARÇAL TRILLA I ROSTOLL

L'agricultura i la ramaderia han d'anar plegades. Tot bon pagès ha de criar bestiar. Així, ultra augmentar els seus ingressos amb els productes del bestiar, els augmenta també pel major producte que obté de les terrés que conrea.

La blanca del garrofer

MINVADA ha estat la collita de garrofes en la regió baixa de l'Ebre, degut indubtablement a la secada que des de fa quatre anys és allí la dominant, i la collita encara ha tingut la contrarietat de veure's més minvada perquè els fruits plens de blanca són poc menys que inservibles, car no són aprofitables per l'alimentació dels animals.

La gent del camp anomena blanca a una malaltia coneguda científicament per *aspidiotus ceratoniae* (Targioni). És una cotxinilla de dimensions microscòpiques; aquest animalet recobreix les branques tendres, les fulles i els fruits d'unes crostetes blanques, al mateix temps que dolces, que produeix l'insecte; a tal punt arriba la intensitat de la invasió, que molts arbres queden despullats de fulles i les garrofes de color groc, no volen acabar de madurar. Els danys són molts, puix no solament el fruit és de qualitat inferior, sinó que si es barrusquen i es porten al magatzem es podreixen, perjudicant a les bones, és a dir, que el venedor no pot barrejar-les prenent fer passar gat per llebre; demés l'arbre queda afeblit, compromentent la collita del propvenent any.

Un enginyer agrònom, en un informe oficial publicat per la tardor de l'any 1917, diu que en anys plujosos la caiguda de la fulla és més intensa, com també assenyala que els garrofers que vegeten prop els camins i carreteres són més perjudicats. Jo he comprovat que en anys de seca, com en garroferars ben allunyats de camins, carreteres i ferrocarrils, també aquest insecte ha fet de les seves.

Si aquest flagell no tingués intermitències, és a dir, que tots els anys es presentés amb igual intensitat, ja podríem arrencar els garrofers; però ço que es nota, és a dir, que un any la invasió apreta i després resta un parell d'anys sense produir danys de consideració, és prova evident que la reproducció d'aquesta cotxinilla és deturada per algun insecte hiperparàsit seu. En efecte, és combatut per dues menes de *marietes* del gènere *Chilocorus* i *Exochomus*, per un himenopter del gènere *Aphelinus* i per l'*Aspidiotiphagus citrinus*. Si no fos per aquests enemics, els danys de la blanca serien verament terribles.

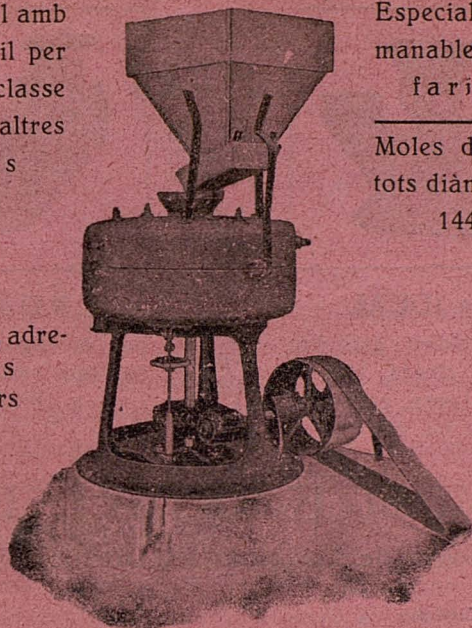
Els mitjans de defensa preconitzats no són molt pràctics; consisteixen en polvoritzar els garrofers amb solucions sabonoses de petroli, piretre o nicotina; també es recomana una dissolució d'aigua,

Molí horizontal amb moles d'Esmeril per a triturar tota classe de grans i altres matèries

Per a informes, adreçar-se als constructors

Manuel Blasi, S. A.

Especialment recomanable per a fer farinades

Moles d'Esmeril de tots diàmetres fins a 1440 m/m

Passeig de Sant Joan, 13

Barcelona

Telèf. 147 S. P.
Apartat de Correus 679

Compañia anónima de Productos Químicos

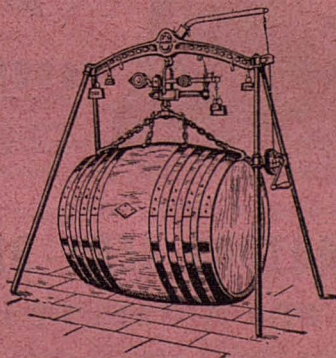
Sulfat de ferro de classes especials per a l'agricultura

Acids sulfúric, muriàtic, nítric i fluoridric. - Amoníac puríssim i comercial. Alums, Bisulfats de sosa Sulfat d'Alúmina, de sosa, de zenc, Mini de plom, Litargiri, Sulfur de ferro, etc.

**MONCADA, 23
Barcelona**

Báscules ARISÓ

SANS, 12 :: BARCELONA

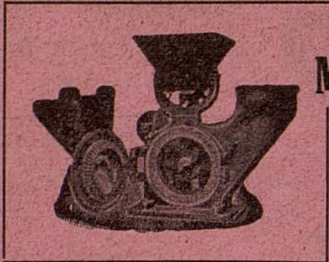
Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins, i indústries, per llur duració, seguretat i exactitud

CAIXES D'ACER PER A VALORS AMB CLAU I SENSE =

Non sistema patentat d'un sol bloc massís INFRACTURABLES, contra FOC i SOPLET

Báscula Grua portàtil model 207 : Demani dibuixos i preus

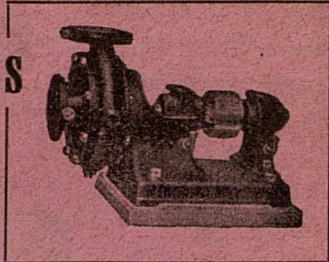
En dirigir-vos a les cases anunciadores citeu **AGRICULTURA**

MOTORS

per a olis
i benzina,
de la casa

GERR.
KÖRTIN

Molins IDEAL

per a pinsos. Molen i garbellen
a la vegada, civada, blat de
moro, ordi, faves, garrofes,
palla, etc., etc.

**Sempre
existen-
cies!**

BOMBES

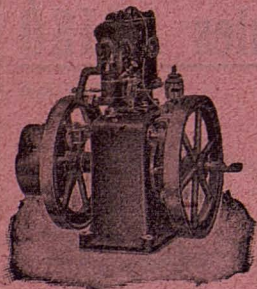
per a regar o per altre
ús, amb rendiment d'aigua
fins a 180,000 litres per
minut

HUGO KATTWINKEL

Magatzem de Maquinària i Oficines Tècniques

BARCELONA:
VILADOMAT, 158 i 160

MADRID:
NÚÑEZ DE BALBOA, 6

MOTORS

per a benzina, alcohol, petroli, etc.
des de 1 fins a 20 HP.

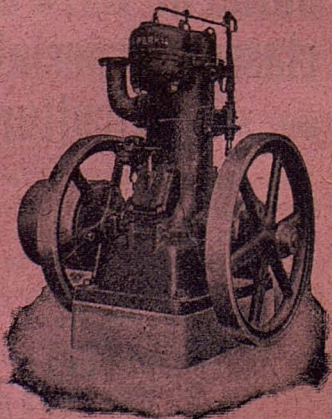
GRUPS ELECTROGENS PER A LLUM
I FORÇA

Instal·lacions com-
pletes per a regors
i elevacions d'aigua.

MOTORS SEMI-DIESEL

PER A OLIS PESATS

Tipus industrials, agrícoles, elèctrics i marins.
Des de 6 HP en endavant, amb un o més cilindres.
Consum de combustible: 250 grams per HP hora

Josep Comas i C.^a

Bailén, 19 - BARCELONAN

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

sofre i calç, preparats antisèptics que ben aplicats poden donar resultats positius, però en canvi són costosos per entretinguts, perquè almenys es necessiten 20 litres de preparat per arbre, i amb la seca que patim, no es troba a mà tan gran quantitat d'aigua.

Una poda enèrgica cremant tots els residus d'aquesta operació en el mateix terreny, combinant amb una forta femada on dominés la potassa i més que res els superfosfats, fóra indubtablement una bona pràctica; ço fóra bo de fer-ho en arbres despullats, però amb els garrofers ufanosos carregats de garrofina, dubto es decideixi l'agricultor a practicar una poda enèrgica.

Per dissort els trens de fumigació no són aplicables per combatre les malalties del garrofer, arbre de dimensions colossals que requerriria tendes grandioses que no es podrien maniobrar. Això fa que no els demanem al Consell de Foment. Però ja que no demanem els trens de fumigació, pensem que els Consells de Foment haurien de recordar-se del garrofer i dedicar-li un xic d'atenció i estudiar els hiperparàsits, els quals potser podrien ajudar-nos a desfer-nos de les terribles malures que ara perjudiquen el nostre arbre.

M. FIGAROT

Els sarments com a farratge

AL número 20 d'AGRICULTURA, el senyor R. Fuster ha publicat un molt interessant article tractant de l'aprofitament dels sarments per farratge i per jaç del bestiar. Aquesta publicació ha coincidit gairebé amb l'aparició del tercer volum del «Butlletí d'Agronomia», publicat per l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, en el qual es dóna compta d'un estudi del professor R. Giuliani, de l'Institut Agrari de Portici, ocupant-se del mateix tema.

Considerant la importància pràctica de la qüestió, ens sembla útil de traduir la part essencial de l'article per donar majors notícies als nostres lectors.

Donats els preus elevats dels farratges i dels aliments concentrats pel bestiar, el professor Giuliani estudia la possibilitat d'aprofitar els sarments per l'alimentació.

Segons els anàlisis de Spira i Menozzi, la composició dels sarments, que és variable segons el grau de lignificació, l'espècie, la varietat, la naturalesa del terreny, etc., pot ésser considerada com segueix:

	Frescos	Secs
Aigua	38.22	12.00
Substàncies nitrogenades... ..	2.28	4.40
Greix	1.53	1.70
Substàncies no nitrogenades	30.73	50.00
Cellulosa	24.70	27.00
Substàncies minerals	5.56	4.10

Des del punt de vista de la digestibilitat, cal tenir en compte, ultra el grau de lignificació, la manera de preparar-los i de donar-los. Demés no s'ha d'oblidar que per llur naturalesa lenyosa els sarments exigeixen una masticació i una digestió llargues i per tant un fort consum d'energies. Per últim, cal tenir present també que el bestiar es resisteix a menjar-los.

La trituració, tot transformant-los en un aliment més agradable i susceptible d'entrar en les mescles alimentoses, augmenta llur digeribilitat i redueix en proporció notable el treball de masticació i digestió i per tant acreix llur poder nutritiu.

Els tipus de trituradors més econòmics són els de gran rendiment, que redueixen els sarments a una massa filamentosa en certa manera semblant al fenc. Hi han també altres tipus que els converteixen en farina grossa.

El valor alimentós dels sarments ha estat posat en evidència en nombrosos assaigs i observacions.

El professor Tucci assatjà aquest producte en els bòvids de l'Institut Zootènic de Palerm i arribà a la conclusió que 150 quilos de sarments poden substituir 100 quilos de fenc o 200 de palla, i que els animals es mantenen en bon estat i la producció lletera no disminueix. Substituint per 8 quilos de sarments triturats, 3 quilos de fenc i 3 de civada, una ració formada per 9 quilos de palla, 9 de fenc i 2 de civada, els cavalls de tir sotmesos a aquest aliment es mantinguéren en bon estat de salut i de nutrició.

El professor Vaissilliere realitzà una experiència amb deu bous, una vaca, una euga, un ase, i deu bous; per cada deu quilos de pes viu, la ració es componia de :

- 17 quilos de sarments triturats.
- 11 » » palla de civada.
- 2'8 » » turtó de cacauet.
- 2'25 » » civada.
- 0'10 » » sal.

La palla i els sarments es barrejaven en un recipient i es rega-

ven amb aigua salada; el turtó i la civada s'afegien a la ració en el moment de donar els tres pinsos diaris. Entre la preparació i la distribució passaven de 40 a 48 hores, ço que permetia una elevació de temperatura que arribava a 50 - 55°, en virtut de la qual s'aconseguia un estobament dels sarments.

Un altre bon medi d'aprofitament és el de mesclar els sarments triturats amb melassa, en la proporció de 17-18 quilos de melassa per cada 100 quilos de sarments. Els animals en l'experiència menjaven amb gust els sarments melassats i pogueren rebre sense inconvenient de cap mena 3'40 quilos per cada 100 de pes viu.

En resum, el professor Giuliani acaba dient que els sarments, convenientment preparats, poden, amb avantatge, ésser utilitzats en l'alimentació dels bòvids, d'ovelles i cabres i dels porcs.

Convé distribuir-los barrejats amb palla o fenc tallat, en forma de sopes amb aigua salada i després d'haver-la deixat fermentar durant unes 40 hores. Els aliments concentrats s'afegeixen en el moment de distribuir la ració al bestiar.

Els sarments es poden també triturar i conservar en silos per aprofitar-los quan calgui.

P. D.

Contestant al senyor Rosich

EN aquesta revista AGRICULTURA, el dia 20 de març d'enguany vaig publicar-hi un modest treball que portava per títol «El balanç d'una transformació de pactes contractuals», i no era res més sinó una contalla del que havia succeït durant els 24 anys que porten de vida els dits contractes; els meus articles han tingut la sort de moure l'atenció de l'intelligent agricultor i advocat de La Bisbal En Jaume Rosich, del qual no havent tingut encara l'avinentesa de fer coneixença personal, en tinc les millors referències del seu alt valor.

El senyor Rosich té la gentilesa de contestar-me, encapçalant el seu treball amb l'epígraf «Tractes vells que semblen nous». Diu en ell que el mouen a contestar les dues paragrafades en les quals en síntesi dic: «Jo comparo aquests pactes a una navalla, que posada a les mans d'un home, afaita i afaita bé, però la mateixa navalla posada a les mans... (perdonin la impropietat) d'un simi, tallaria el coll a qui es deixés afaitar. Aquesta comparança l'he feta perquè del que han vist a casa meva, n'han sortit de

simis imitadors que han penjat el sarró d'anar a captar a l'esquena d'honrats masovers.»

I pregunta el senyor Rosich: «Què vol dir amb això el senyor Sabater? Que el contracte d'explotació d'un mas a mitges de tot, tal com té el senyor Sabater, és una cosa insòlita, excepcional?»

Contestant a «Tractes vells que semblen nous», puc ben assegurar que jo en publicar «El balanç d'una transformació de pactes contractuals», no vaig fer-me cap illusió d'haver creat cap cosa nova, puix que jo, pels anys de 1890, ja coneixia el resultat que donaven els dits pactes de partir tots els fruits i bestiar a mitges, perquè estaven ja regint al Cortal Avinyó, de Castelló d'Empúries, propietat d'una bon amic meu, i a moltes altres finques d'aquesta fertílissima plana empordanesa, amb molts bons resultats, ja que essent les terres tan bones, donaven abundosos fruits, o bé sigui bones ganàncies per als propietaris i masovers que collien força de tot.

Com també vaig conèixer més tard, cap allà al 1895, els fracassos soferts en dues propietats del Municipi de Llers, grans de terme, però en terres que eren al secà i no gaire bones, en les quals hi volgueren establir els dits pactes de partir a mitges els fruits i bestiar. Aquests fracassos no sé jo si depengueren de males qualitats del masover o de la poca paciència dels propietaris, però sí que vingueren ruïnes.

Per l'experiència que havia jo après dels altres, comprendrà el senyor Rosich que si la propietat que jo arrendava a l'Ayats hagués estat composta de terres de fonsal de primera qualitat, ja m'haguera trobat capacitat per a establir tal contracte de partir a mitges de tot fruit i bestiar, perquè allà on triomfaven els altres també podia triomfar jo.

Però ja explicava jo, en descriure la meva finca, que estava composta de terres d'ínfima qualitat, ben pobres, terres d'aquelles a les quals els escau la dita de què no hi ha pitjor guerra que el treballar dolenta terra; propietat de producció tan migrada, que els masovers no en treuen ni el jornal partint als pactes antics de dues per al masover i una per al propietari.

Per tant, molt més ruïnós hauria d'ésser per al masover el partir a mitges tots els fruits i bestiar, si no es pogués aconseguir una transformació a la finca fent que la pobresa de producció es convertís en abundants collites de tots els fruits, perquè hi hagués quantitat que s'ho valgués en partir entre masovers i propietari.

Aquesta transformació a la finca, aquestes majors collites de

fruits, no s'aconsegueixen pas per art d'encantament ni per miracle, ja que no cauen pas del cel totes soles, sinó que vénen posant-hi ço que se'n diu el coll, o bé sigui fent molt de treball, desfonsant les terres amb fortes llaurades, que vol dir esquinçament de bestiar, i també tirant a la terra grosses quantitats d'adobs químics i orgànics. La suma d'aquest esforç és de moltes pessetes, esforç que es repeteix en anys successius fins aconseguir la transformació física-orgànica de la terra. Si el propietari, doncs, en trobar el seu masover acovardit pel deute contret, no té paciència ni caritat per a suportar-lo i animar-lo a no defallir, i el treu de la masoveria, en aquest cas, com que el masover no pot recobrar el seu esforç, fet amb el treball i diners que tindrà vessats a la terra, que és del propietari, aquest li haurà penjat el sarró d'anar a captar.

En el referent a què el masover serà millor que no sigui pobre, ans al contrari, que és millor que tingui potència per establir el contracte, estic completament d'acord amb el senyor Rosich; estic veient, però, que els que ja tenen cabals s'estimen més l'arrendament a preu cotat, quan han de començar un contracte.

El senyor Rosich fa recaure en els meus inventaris el miler de pessetes que jo porto gastades de més que el masover, en tenir casa franca, l'hort franc, la collita de les patates, llegums, cebes, alls, etc., en abundor, que cap propietari considerat fa partir a mitges. Tenir en moltes explotacions les gallines, oques, ànecs, conills, etc., a exclusiu benefici del masover.

I dic que no són on diu el senyor Rosich el miler de pessetes, sinó que són amb el que jo gasto quan vull fer un assaig, una prova de quelcom nou, que llavors jo pago les proves; o també són quan veig que el masover, fent tot el que pot, no li és possible d'arribar a més, i llavors, perquè res quedi enrera, també dono ajut; també són en el batre que jo, per ganes d'ésser un ajut, pago la meitat del lloguer de la màquina, i en moltes altres coses, totes les que calen, però sempre voluntàries meves, perquè mai cap masover m'ha demanat res.

I respecte al suport de l'aviram, dic que el tinc com tot el demés, a mitges, i ho faig perquè no vull fer mai un mal pensament, discorrent de quina pila de gra atipen les gallines; ho faig precisament per evitar tota ocasió. En el cas d'un mal fet, vull que el facin amb tota la intenció, i això és molt difícil, perquè caldria ésser dolent, i no ho són, sinó que són molt bons.

JOSEP SABATER

“Les Geòrgiques” de Virgili

EN diferents èpoques de la història, veiem com un relaxament de l'entusiasme per les professions agràries, que ha estat la característica d'altres èpoques i de determinats pobles.

Les literatures de les diferents civilitzacions, han estat reflexes, com és natural, de la seva psicologia, estat social i moral. A través de llurs literatures ens formem una idea del gènere de vida que duïen, i això relacionat amb els fets històrics d'armes i estat de civilització, pot facilitar-nos deduccions ben afalagadores per als pobles que avui dia donen una gran importància a les professions pageses.

L'època més esplendent de l'Imperi romà coincideix amb l'enlairament més gran, que es dona a les divinitats del camp.

Les Geòrgiques de Virgili, ultra donar-nos una idea de llur època, són com un programa meravellós de vida, que la humanitat amb el seu progressiu absentisme del camp, ha oblidat d'una manera llastimosa.

Llegint-les hom se sent més lligat a la terra, i en les més humils feines agrícoles s'hi veu un esclat divinal que les dignifica.

En les *Geòrgiques*, es descriu la vida dels antics romans de l'Imperi, la principal ocupació dels quals era l'agricultura i la guerra. Els déus hi són per tots els treballs agrícoles. L'Apollus que canta Virgili no és el bell déu desfolgorant de l'Òlimp, sinó el «pastor memorandum». Ceres és la deessa dels cereals, Flora la de les flors, Pomona ho és de la fruita i Silvano déu dels boscos.

Aquesta presència, aquesta permanència de les divinitats en totes les coses del camp, és ço que en el poema determina un perfecte engranatge entre l'agricultura i la religió, les quals devenen en la lira del poeta, com dues cordes, vibrants sempre a l'uníson.

«Oh déus, jo canto els vostres dons—exclama Virgili en la invocació del primer llibre—. Tot producte de la terra, tot instrument de conreu, tota operació agrària, és el vostre do, vostra directa ensenyança. Vosaltres ensenyàreu als homes l'art de llaurar la terra, de conrear les plantes, de recriar el bestiar. Déu mateix escrigué amb caràcters fets d'estels en la volta del cel, l'ordre fixe i immutable en què durant l'any deuen succeir-se els treballs agraris.»

Tot en agricultura té un origen diví. Els antics llatins adoraven fins el déu dels fems, que conservaven la impressió del seu déu peculiar. D'aquesta faisó, diu el comentarista Ulpiani, tota

cosa resta santificada, espiritualitzada: una atmòsfera sacra regna sobre tot el poema, i la pràctica agrària, amb totes les seves més humils feines, assoleix la dignitat d'un ritual, d'una litúrgia que se celebra durant el transcurs de l'any, en un temple que té per sòl la terra, i per volta, la volta del cel.

En un dels més bells paisatges del poema, després de descriure la vida del camp, acaba: «I aquesta vida fou la que portaren en un temps els antics sabins, aquesta és la vida que portaren Ròmul i Rem: d'aquesta manera prosperà la forta Etrúria, i així fou feta a Roma la cosa més bella entre totes les coses.»

En aquests versos últims, Virgili sosté, que el nucli d'homes que conquistaren el món portaven una vida essencialment agrària, establint així un altre ferri engranatge en el poema, aquell entre l'agricultura romana i la política romana.

Tots els geòrgics i historiadors antics, estan en això d'acord amb Virgili. Columella diu que els antics romans tenien dues soles ocupacions, la de cultivar la terra i la de defensar-la dels enemics. Però Momsen, que fou el més profund coneixedor de les coses romanes, afirma que el fonament de la vida i civilització de Roma, fou l'agricultura.

Cincinnat, amb una simplicitat romana, passè les mans del timó de l'arada, al timó de l'Estat. El continu exercici muscular que les labors del camp requereixen, les adaptacions al calor i al fred, la vida al sol i a l'aire lliure, els menjars apetitosos i ben digerits, els sons restauradors després les grans fadigues conserven els seus cossos sans i forts: així és que passaven gairebé sense esforç, de les fadigues de la pau a les de la guerra, i tornant després d'aquesta als seus camps, reprenien nou vigor per a noves batalles. Seguint tots uns tals costums de vida, rics i pobres, foren senzills, sobris, castos i sobretot justos i inflexibles, perquè un innat sentiment de justícia i de coherència és la característica principal dels organismes forts i no excitable, en els quals els dos grans sistemes de la vida de relació, el nerviós i el muscular, són ben trempats i en perfecte equilibri.

I per ço en el temps en què les classes riques de la civilització greco-oriental, no tenien altre culte que el plaer i la vida fàcil, sorgí un poble l'aristocràcia del qual desprecià el plaer i ennoblí el treball, creant una moral nova, una nova fórmula de vida, un nou tipus de virtut. Aquí està la força més gran d'atracció que Roma exercí sobre els pobles veïns oprimits per tirans paràsits i oligarques esgotadores. Per això Roma aparegué als homes com

la gran llibertadora. Aquesta enlairada virtut romana es destaca com visió lluminosa de les geòrgiques; aquesta virtut fou la que animà Brutus i els últims republicans, que en l'època dels Cèsars feren esgrogueir a tants somniadors obrint-se les venes en un bany tebi.

El poble més gran de l'antigüitat, l'Imperi més vast del món, fou bastit damunt una base ferma, gràcies al culte que professaven a les professions agràries aquells homes eminents, poetes, polítics i artistes de totes menes.

Les Geòrgiques les escrigué Virgili per indicació d'Octavià, un dels triunfirs, i en elles l'autor es dirigeix a un tipus únic d'agricultor, el que és al mateix temps que amo, treballador de la seva terra. Mai en les Geòrgiques es fa referència al ric propietari que va al camp a fer cura de repòs. Mentre les obres agràries de Cató, Varró, Columella, Plini, etc., són tractats escrits en vistes a la gran propietat, on es va a fer produir a la terra el màxim de producte (i per tant sols les plantes més adequades al clima de l'Imperi) amb el mínim esforç, sense preocupar-se de les necessitats per l'abastiment de Roma i d'Itàlia, les Geòrgiques de Virgili, des del punt d'obrir tècnic-agrari, són, en canvi, el manual del petit propietari que, junt a les cultures extensives i als animals de cria, deu produir tot el necessari al sosteniment de la família i de la pàtria.

Virgili mateix visqué al camp, al poblet de Pozzuoli, prop de Nàpols, on compongué el poema. Desposseït de la seva casa de camp, de Màntua, fou quan acudí a lamentar-se al Mecenas, el qual endevinà en les sollicituts del poeta una genuïna ànima itàlica, un veritable fill dels agricultors, dolorit per haver-li estat trencades les arrels vives que el lligaven a la terra dels seus pares, i comprengué que el poeta enyorava el seu camp, no precisament perquè n'estimés les ombres i el silenci, el verd i el blau, sinó per religió, per temperament atàvic, perquè n'enyorava els costums i la vida sana, laboriosa, lliure i honesta. Un semblant estilista (eren ja famoses a Roma les Bucòliques virgilianes) que tenia l'ànima dels primitius conreadors i dels pastors mítics, devia semblar al Mecenas extraordinàriament a propòsit per a crear un gran cant, un gran poema que renovés en l'ànima del poble l'amor a la vida rural, mentre el desenrotllament de la influència romana en el món empenyia cada volta més les gents itàliques al comerç i a la vida de ciutat més intensa en festes i aldarulls.

Polítics moderns com Lloyd George han proposat gran nombre

de solucions al problema sempre actual de l'èxode dels camps, totes elles basades en disposició i lleis; és, però, cal reconèixer-ho, molt més elegant i propi d'un poble altament civilitzat la solució que dona el Mecenas al fer compondre les Geòrgiques.

JOSEP FERRAN LAMICH

El cuc del garrofer

CONTRA el garrofer, arbre centenari, fa una dotzena d'anys que els nostres pagesos s'hi han girat sota el convenciment que resultava el cultiu massa car. No precisament perquè esmercessin grans despeses en jornals de cultiu, sinó perquè on viu un garrofer podrien viure-li vuit olivers o cinquanta ceps. Si desgraciadament pèrduren els eixuts, tornarà a ésser l'arbre del qual els nostres avis contaven sempre un rendiment segur. Les seves arrels extensíssimes cercant l'aigua a grans distàncies, el fan resistent als eixuts; allí on viu un garrofer no hi pot viure avui un oliver ni la vinya; per això, avui per avui, els nostres pagesos s'han parat en la corrent d'arrencar els garrofers, comptant que els podran salvar de la paorosa crisi econòmica que els espera si Déu no hi posa remei.

Això ens mou a parlar d'una malaltia que arrela al seu cor; ens referim a la larva d'una papallona nocturna coneguda per *Zeuzera aesculi*. Aquesta papallona és de color blanc, amb punts verds; les seves ales tenen una obertura de sis a set centímetres, i és de vida gairebé reduïda a la perpetuació de l'espècie. Contrasta la seva vida curtíssima amb la de la seva larva, que viu tres anys rosegat el cor del garrofer.

Mesura la larva uns cinc centímetres i mig, posseeix tres parells de potes toràciques i quatre d'abdominals. És de color groguenc amb pèls i punts negres en cada anell, el cap obscur, com també les mandíbules. Aquesta larva viu del garrofer, castanyer, avellaner, perera, lilàs, oliver, fabricant unes galeries característiques. No solament pel color i tamany, sinó per altres caràcters poden diferenciar-se les larves de la *Zeuzera* de les d'una altra papallona també nocturna, la larva de la qual viu també als mateixos arbres; ens referim al *Cossus ligniperda*. La forma de les galeries pot servir també com a caràcter distintiu; les larves de la *Zeuzera* les fabrica rodones, mentre que el *Cossus* les fa ovals.

Com hem dit abans, l'insecte perfecte vola en les nits de juliol i agost. Una vegada realitzat l'aparellament, el mascle mor.

La femella diposita les postes en les axiles dels extrems de les branques. La mare mor així que ha realitzat la posta. Els ous, per efecte del vent i altres causes, molts es perden; els que resten donen larves que amb llurs dèbils mandíbules s'obren pas per a penetrar a l'interior de la dèbil rameta i començar així la primera galeria. Les galeries les fa molt curtes, i acostuma fer-ne varies, descendint per a fer-ne de noves. Les últimes les construeix en les branques grosses.

Aquest estat larvari dura uns tres anys, menjant sempre del cor del garrofer. En juliol o agost surt de la nimfa l'insecte acabat, com l'hem descrit abans, per a començar noves generacions.

Danys que ocasiona la *Zeuzera*. Les branques petites manifesten el mal per la grogor de llurs fulles, i les garrofes, per no estar ben alimentades; l'arbre també les porta grogues. Però el major dany consisteix en què tenint la fusta minada, en carregar de fruit l'arbre, es rompen.

Es combat aquesta plaga a l'istiu, que és quan la larva està en més activitat; llavors les galeries són més visibles per un suc o serradures vermelles que surten d'elles. Se segueixen els arbres i al descobrir-les s'introdueix per elles un filferro flexible, fins a tocar una cosa tova que no és altra que la cuca; amb varis moviments de rotació del filferro s'aconseguirà matar-la. Convé després tapar amb ciment els forats per a què no siguin hospitalaris d'altres insectes o camp per viure-hi criptògames.

També es pot combatre per mitjà de gasos o vapors asfixiants introduïts en les galeries; poden servir per a tal fi la benzina, el sulfur de carbó, etc; primerament amb un ganivet o el filferro se separen les dejeccions que hi ha a l'entrada de les galeries i amb una xeringueta s'injecta la benzina o el sulfur de carbó, tapant immediatament amb ciment per a què no s'escapin els líquids ni els seus vapors. També es pot aplicar la benzina o el sulfur de carbó empapant d'aquests líquids unes boletes de cotó fluix i introduint-ne dos o tres en cada galeria i tapant després amb ciment.

Hi ha també un sistema molt senzill que està fundat en l'asfixia de les larves, per mitjà del gas acetilèn; preparades les galeries de la manera que hem dit, s'introdueixen en elles trossos petits de carbur de calç, que en ésser atacats pels líquids de la planta produeixen paulatinament el gas acetilèn. Naturalment que caldrà tapar les entrades de les galeries una vegada introduït el carbur de calç.

JOAN AGUILÓ I GARSOT

Els avantatges de la comptabilitat

EN els últims anys no han estat pas escassos els avenços agraris, però la comptabilitat és encara desconeguda. Hom aprecia ço que serveix directament per augmentar el producte total i el que serveix per disminuir les despeses, però no l'ordenació tècnica i econòmica i en conseqüència el mitjà que és indispensable per aconseguir-lo, ço que és la comptabilitat.

La poca instrucció de l'agricultor d'un costat i de l'altre la complexitat de l'explotació agrària, expliquen per bé que no justifiquen el fet. En el fons, aquesta mateixa complexitat hauria de forçar a tenir una bona comptabilitat. El progrés agrari exigeix generalment un augment de capitals i és necessari saber en tot moment la utilitat que aquests capitals donen per conèixer si llur inversió és profitosa. No pocs són els agricultors que sense fer especulacions atzaroses s'arruïnen, sense adonar-se'n perquè sense comptabilitat pensaven d'invertir rèdits i anaven escrostonant el capital.

Hi han agricultors que saben la utilitat de la comptabilitat, però no en tenen un concepte exacte. Tenen notes, sense relació, sense coordinació, que són, per tant, de ben poc avantatge i més aviat poden considerar-se com a quadres estadístics. Sense comptabilitat hom pot difícilment fer-se càrrec exacte de les despeses. La recíproca dependència dels conreus modifica notablement els resultats. A causa d'ella un producte elevat pot perjudicar altres conreus de manera tal que resulti més útil una producció mediocre.

En alguns casos l'agricultor té una comptabilitat, però no ha fet un previ inventari. En tal cas manca la base, car sense inventari hom pot consumir el capital.

Quan la finca és petita i els conreus són pocs, pot bastar la comptabilitat per partida senzilla, sense limitar-la, però, com fan bona part d'agricultors que compten, a tenir el compte de caixa i el compte de gèneres, perquè l'un i l'altre poden saldar-se bé, encara que sigui dolenta la situació patrimonial.

Si la finca és un xic gran i es crien animals, aleshores la comptabilitat per partida senzilla no dona ni llunyanament la vera situació de les coses. Cal usar la comptabilitat per partida doble, la qual no és tan difícil com sol creure's i permet, en canvi, de conèixer les variacions que tenen lloc en els guanys i pèrdues i en els valors i es descobreixen fàcilment els errors. Es diu, amb

raó, que la partida doble és més llarga i complicada. Això és veritat, però cal pensar en els avantatges que amb ella s'obtenen i que compensen la major feina. D'altra part, hom pot adoptar una forma sintètica amb gran estalvi de temps. Que la comptabilitat pugui ésser més o menys analítica, es pot comprendre pensant que es pot tenir un compte sol per tots els conreus o un per cada un o un pels arboris i altre pels herbacis, etc.; que se'n pot tenir un per tot el bestiar o un per cadascuna de les classes de bestiar, segons l'espècie o l'aprofitament.

Sol dir-se també que una bona comptabilitat exigeix moltes mesuracions i pesades. Aquesta objecció també és exacta, però deixant de banda el fet que pot fer-se de més i de menys, cal pensar en la utilitat de conèixer al detall totes les produccions de la finca.

Es innegable que la comptabilitat per partida doble és la millor. La prova és que els industrials l'adopten tots. No hi ha raó perquè els agricultors, que són tan industrials com els mateixos industrials, en prescindeixin. Però si hom no pot arribar-hi, o per la seva dificultat o pel temps que demana, cal almenys que adopti la senzilla, fent-la el més analítica possible. No tindrà tots els avantatges que li proporcionaria la partida doble, però anirà sempre més orientat que si no apunta res i es refia de la memòria.

Una objecció contra la comptabilitat és la feina que dona. Tot en dona de feina a aquest món; fins el jeure. Però tenint present els avantatges, hom ha de fer-la com fa totes les altres feines, que solen ésser força més pesades i engorroses.

Quan vivia la nostra inoblidable Mancomunitat s'estava estudiant la manera de donar cursos elementals de comptabilitat als pobles, perquè els homes que portaven aquella institució comprenien la importància d'ensenyar de comptar. Ara, com tothom sap, les coses han canviat i la regeneració va per altres camins. Cal que el pagès supleixi aquesta manca i per si sol faci el que pugui. L'esforç de més se'l trobarà compensat amb escreix, sabent exactament què és el que li dona beneficis i quan benefici li dona. Que això, encara que sembli estrany, no saben una gran part dels nostres pagesos.

AGRICOLA

Si us agrada AGRICULTURA, si esteu contents d'ella, mireu de propagar-la, de fer-la conèixer als vostres companys i amics.

COMENTARIS

Lloyd George i l'agricultura

Lloyd George ha inaugurat a Killerton una important campanya liberal per la resurrecció de l'agricultura britànica, resurrecció que hauria d'ésser també un brillant remei per la crisi industrial. La campanya es basa en les proposicions formulades per una comissió d'enquesta nomenada pel partit lliberal ara fa dos anys i que ha acabat els seus treballs. Es tracta d'augmentar la producció interior, desenvolupant una agricultura intensiva com han fet Dinamarca i Holanda.

Amb aquest objecte l'Estat hauria d'assumir l'administració de totes les terres que les propietaris no conreen degudament. Hi han a Anglaterra un gran nombre de propietats incultes o mal cultivades. L'Estat pagaria als propietaris desposseïts un cànon d'arrendament calculat rigorosament i pagat en forma d'interessos de títols els serien lliurats als propietaris a canvi de la terra. Els terrenys serien cedits als agricultors establint un sistema de crèdit que afavorís la formació de la petita propietat.

El principi fonamental d'aquest pla és la competència dels pagesos. L'agricultor incompetent, ço és, incapaç d'obtenir un rendiment elevat de la terra que se li confia, serà privat de la terra.

Segons el projecte lliberal, cada agricultor hauria de rebre un quart d'acre de terra i una caseta. Els agricultors serien després reunits en cooperatives, ajudades per l'Estat.

Es un projecte que tot home d'esperit lliberal ha de veure amb simpatia.

La lluna i la vegetació

Alguns col·laboradors s'han ocupat en aquestes planes de la influència de la lluna. Heu's aquí el resultat d'una investigació efectuada pel senyor Laforest, per encàrrec de la Societat d'Horticultura de França.

Pel que es refereix a la sembra, el senyor Laforest ha constatat opinions absolutament contradictòries entre els pagesos; pel que es refereix a la poda dels arbres, ha pogut observar personalment que la influència dels períodes llunars, considerats dolents, no tenia cap importància.

Ducomet no creu que les radiacions llunars siguin capaces d'enverdir les patates i això a causa de llur feble intensitat lluminosa. Ell es pregunta si els canvis de lluna coincideixen verament, com l'opinió popular reclama, amb els canvis de temps caracteritzats per una modificació constant de l'estat d'humitat de l'atmosfera o altres fenòmens que poden influir damunt la vegetació.

Si aquestes modificacions fossin observades realment, aquest podria ésser l'origen de la influència atribuïda a les diverses fases llunars.

Mottet, Vallerand i Bultel no han observat mai diferències en l'evolució de les llavors, qualsevol que hagi estat el període llunar de la sembra.

L'observatori de Montsouris, consultat expressament, no ha constatat mai cap variació constant, sia en l'estat d'humitat de l'atmosfera, sia en l'estat de la temperatura en el moment de la lluna nova o de la lluna plena. Evidentment, es poden produir modificacions com en qualsevol altre període, però no hi ha cap constància en les variacions, i per tant no poden ésser atribuïdes a la lluna.

En conclusió, doncs, hom pot negar, pel que sembla, qualsevol influència de la lluna damunt la vegetació.

Els efectes de la llei seca a Àmerica

Ha estat publicat recentment el raport del Consell Federal de les Esglésies Protestants dels Estats Units, encarregat d'examinar les conseqüències del prohibicionisme i la situació creada per la llei seca.

La relació és un llarg document ple de xifres. En ella hom constata que el prohibicionisme no impedeix la producció i el comerç dels licors; que tingué una acció benèfica al començament en 1920-21, quan, per la improvisada supressió de les begudes i la manca d'una organització del contraban, fou notada una disminució dels embriacs i dels delictes i malalties degudes a alcohol; però que des de 1921 en endavant els efectes útils han anat desapareixent, i ara s'ha retornat a la situació de fa sis anys, i en alguns llocs, com a Boston, hi ha hagut un empitjorament.

D'altra part, el prohibicionisme, afegint un altre delicte a la llista dels delictes del codi, ha augmentat necessàriament el número de delinqüents: una quarta part de la població de les presons federals és donada per aquesta classe de delinqüents.

El fracàs és, doncs, complet. I és un fracàs, per tal com el govern federal ha gastat més de 50 milions de dòlars en aquesta monstruosa farsa.

La fruita transoceànica

Londres ha vist arribar a primers d'octubre el més colossal dels carregaments de fruita que la història recordi. Al seu port han entrat dinou milions de taronges, que han estat desembarcades als docs, tancades en cent mil caixes.

La notícia té interès per les xifres enormes de les quals dona compte. Però té demés una altra mena d'interès pels nostres productors.

Fins ara, el proveïdor de taronges del mercat anglès era Va-

lència i un xic Itàlia. Però les taronges en qüestió vénen del Sud Africa.

El consum de fruita augmenta al món d'una manera constant, però cal que els nostres productors comencin a pensar en la competència dels països transoceànics. Sud Africa, Califòrnia, Austràlia, produeixen fruita i l'exporten a Europa.

La farina de llagostes

La nostra Mancomunitat sabé combatre oportunament la llagosta evitant una invasió a la nostra terra. Però ara la Mancomunitat no existeix i no sabem si davant de futures invasions les institucions agrícoles que han—diguem—reprès la seva obra i la—diguem—continuen, sabran fer el mateix. És una cosa que un dia o altre podrem comentar.

La llagosta, doncs, pot envair les nostres terres. Pensem a cercar una manera d'utilitzar-la.

A molts països la llagosta morta s'empra en l'alimentació del bestiar. Però pot usar-se tot i estar enverinada amb arseniat? Experiències fetes al Sud Africa demostren que sí, quan la pols de llagosta és usada com a complement de la ració. Per matar un bòvid es necessiten de 3 a 10 grams d'arsenic; per un cavall de 1 a 3 grams; un porc, en canvi, mor amb mig gram. Per ingerir aquestes quantitats cal menjar una forta quantitat de llagosta.

La farina de llagosta es prepara fàcilment. Els insectes es recullen en sacs que es fiquen en aigua bullent; després se sequen al sol i un cop secs es pulveritzen. Per subministrar-los al bestiar es barregen als altres aliments en proporció que no ha de passar del cinc per cent.

El valor nutritiu de la farina de llagostes és gran. Heu's aquí el seu valor comparatiu amb el de la farina de carn i de peix:

Proteïna	59.60	71.20	48.40
Humitat	9.05	10.07	10.80
Hidrats de carbó ...	3.78	0.30	
Greixos	11.19	13.70	11.60
Fibra... ..	11.26	—	—
Matèries minerals ...	5.12	4.10	29.20

Little, que ha experimentat la farina de llagostes, manifesta que augmenta sensiblement la posta de les gallines.

Molt bestiar vol dir molt fem i molt fem vol dir molta producció. Cal, doncs, que l'agricultor sigui també ramader.

INFORMACIONS COMERCIALS

Vins

Bé que manquin algunes dades de collita, són aquestes en tan curta proporció, que no variaran sensiblement el resum de la producció d'enguany, que en volum podem considerar igual a la passada i que hauria arribat a collita plena sense les darreres contingències de la secada. En bondat anem millor que en 1924, i fins en preus semblen reaccionar en un sentit esperançador.

No ha estat a França tan abundosa la recolecció com es prometien els vinyaters als entorns del juliol, i Argèlia ha minvat el stock d'una manera que repercutirà en el mercat francès. Arriba Itàlia a més de mitja collita amb vins generalment febles, i tan sol Portugal donaria la nota d'exercici, bé que amb poques transaccions en la seva exportació.

Els mercats forans nostres estan encara suspesos d'activitats notables, i únicament Bèlgica semblarà propensa a acceptar-nos majors volums que els de la darrera campanya. Alemanya, que denuncià el tractat per imposicions dels vinyaters renans, torna a moure's i envia comissionats a nostre país per veure de reanudar tractes, car troben ja allí el resultat negatiu dels seus propòsits amb entrebancs a llurs exportacions. I com siga que la minoria vinyatera del Rin no té pes suficient, és més que probable una represa d'afers dels que podríem beneficiar els productors.

De moment, les regions vinyateres espanyoles tampoc registren una abundància volumètrica, ço que ha influït en la fermesa de preus en les novelles transaccions i, per tant, som aquí a mantenir-nos en el bon peu de resistència per a aconseguir un promig de set i mig i vuit rals grau carga, sense gaire distinció de color.

No hi ha grans activitats de compra encara, i en bona part degut a què els vins manquen de moment de condicions que assegurin transports, però enlestides les trabalsades i depurats els novells vins, tot fa pensar que rependrem amb més delit els ajustos.

El mercat consumidor, lluny de flectir, segueix la fermesa de preus i fins els augmenta pels tipus clars i rosats, que les grans ciutats i viles prefereixen, així com els negres ben elaborats fiten un grau d'exportació que el comerç present, potser per la mateixa cridòria dels productors estrangers, que són a queixar-se abans de sentir la nafra.

No comença, doncs, amb mals auspícis la situació vinyatera, que amb un xic de destrabació interior milloraria tot d'una.

PERE - J. LLORT

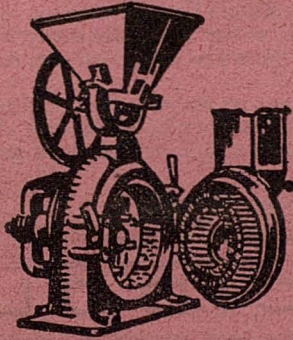
Olis

Res de nou a assenyalar en aquesta quinzena que ha transcorregut; el mercat continua tranquil i calmós com sempre, sobretot perquè als mercats d'origen els preus són fermes i mantinguts. Això fa que els comerciants facin les compres en petites proporcions i que no hi puguin haver saludables oscil·lacions en els preus.

Ja saben els nostres lectors que a Espanya s'ha constituït una asso-

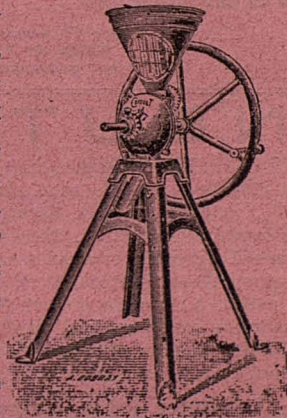
Molí Triturador Belga "Royal Triumph"

L'únic que
reuneix tots
els avantat-
ges i neces-
sitats per a
l'elaboració
de pinsos.

Tenim mun-
tada una
secció d'as-
saigs, on po-
den veure's
funcionar.
Referències
a satisfac-
ció. Moltes
facilitats de
pagament.

ELS més perfectes del món, molen,
tamissen i barregen amb una
sola passada totes les matèries, ja si-
guin dures, mig-dures o flonges: ce-
reals, palles, alfals, garrofes, terres,
sucre, calç, guix, troncs, fulles, dro-
gues, ossos,
ordi, civa-
da, draps,
sofre, espigues de blat
de moro,
canyes,
adobs, etc.,
especial per
a barreges
: íntimes :

Grans existències de Molins a mà : Prospectes gratis

POLVORITZADOR "EL RATIONNEL"

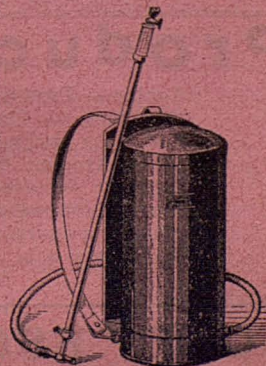
Per aire comprimit : Alta pressió contínua : La compressió
de l'aire sols es verifica una vegada al dia : El més eficaç per
al tractament dels arbres : Adquirit pels Serveis Tècnics
d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya : Blanqueja
i pinta 100 metres quadrats en 10 minuts : Adoptat per més
de 200 pintors de Barcelona.

LA XERINGA AVICOLA

PER A TRACTAMENTS DEL
BESTIAR, AUS I JARDINS

HENING Y C.^a Representant

Consell de Cent (entre Muntaner i Casanova), 239 - Barcelona

En dirigir-vos a les cases anunciadores citeu AGRICULTURA

CONSERVOL

VINI-ESTERELITZADOR

De tots els productes llençats al mercat per la important casa MILLER THOMSON & Co., de Londres, cap ha assolit èxit tan gran com l'obtingut per el ja conegut CONSERVOL, producte destinat a la conservació i clarificació dels vins, que ha lograt obtenir el màxim de perfecció sobre tots els productes similars llençats fins avui a la venda.

L'esmentat producte, d'una inofensivitat absoluta y garantitzada, satisfà les més severes exigències dels més escrupolosos colliters i magatzemistes, logrant a una dosi de 15 grams per hectolitre (100 litres) evitar tota classe d'alteració en vi, encara que aquest hagi sofert «coupage» o rebaixes de graus, com és en el fermentar, agrejar-se, enterbolir-se, florir-se.

L'esmentat producte és indispensable als senyors exportadors i colliters de vins, per a evitar-se trastorns en el viatge, i d'imprescindible necessitat als que venen sos vins en petits garrafons per a famílies, i a a tot comerciant, en gener al dolcre en ses operacions.

Preu: 15 pessetes quilo en pots origen, de llauana
Caixa de 25 pots (28 quilos), 300 pessetes
Cada pot acompanya les instruccions per a son empleu

“NEUTRACIDOL”

El «NEUTRACIDOL», com el seu nom indica, està destinat a corregir tot excés d'acidesa en els vins, donant excel·lents resultats en els casos d'Acidesa (agres), Picadures, Girats, Escaldats, Verds, Amagranats, etc., etc., obtenint sorollosos i garantitzats èxits, excepte en els casos en què un vi està en el màxim d'alguna d'aquestes malalties exposades, en el qual cas, si no s'obté curació completa per a donar sortida al vi com bo, almenys permet la barreja amb vins normals, essent a l'ensem cobert de sobres, pel benefici que aquesta barreja reporta, l'escàs valor empleat en el producte.

Es ven en pots originals de llauana de 1 quilo i està admès per les lleis, usant-lo a la dosi de 200 a 400 grs. per hectol., segons instruccions que el mateix acompanya

Preu: 7 pessetes quilo. Caixa origen de 25 pots (5 quilos), pessetes 150

En venda: Josep Esquerra Laspalas, Portal Nou, 16 - Barcelona. — Banús i Soler, Jaume I, 18 - Barcelona. — Vicens Ferrer i Companyia, Plaça Catalunya - Barcelona. — Joan Cunillera, Freneria, 1 - Barcelona. — Ramon Roqueta - Manresa (Barcelona). — Antoni Balcells, Picas, 4 - Tàrrrega (Lleyda). — Pere Abadia, Plaça Constitució - Tortosa (Tarragona). — Gabriel Hernández, Salvà, 10 - València. — Fills de J. Iglesias - Rioseco (Valladolid).

Productes enològics

Tanins — Tartàrics — Cítrics — Metabisulfit de potassa — Antiferments — Clarificants àcids — Gelatines — Albúmines — Colorants inofensius — Decolorants — Antiàcids — Extracte sec — Aromes: Bordeus, Medoc, Macon, Rioja, Sauterne — Extracte de moscatell i ranci — Aparells filtres perfectes nacionals i estrangers — Mànegues per a baixos de vins — Manebots per a aparells filtres — Filtrolina — Paper filtre — Herbes Torino per a la fabricació de vermut — Essències per a la fabricació de licors, etc., etc.

JOSEP ESQUERRA LASPALAS

Portal Nou, 16 - Barcelona - Telèfon 479 - S. P.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

ciació d'oliverers per la defensa dels productors d'oli. No volem pas formular judicis prematurs sobre l'esdevenidor de la nova associació, ni sobre l'eficàcia de la seva acció. El que diem, però, és que és ben necessària aquesta acció de defensa de l'olivicultura.

D'uns anys ençà les coses dels olivicultors no van gens bé, potser per la paternal intervenció dels governs. Una prova és la baixa soferta per l'exportació espanyola als Estats Units. Al mes de juny d'aquest any (és l'última estadística que tenim) Itàlia hi exportà 6.378.251 de lliures i Espanya 821.437. Bona diferència, veritat? I pensar que va haver-hi un moment, durant la guerra, és cert, en què gaïrebé tota la importació americana era de procedència peninsular! Avui les coses han canviat i han pres una cara ben lletja.

La collita a Catalunya es presenta aquest any malament; és cert que no hi ha hagut mosca, o que n'hi ha hagut poca, però la collita és molt petita, i encara que l'oli sigui bo, el seu preu no compensarà, sobretot donat l'estat del mercat, no gens alcista des de fa temps, no compensarà, diem, la baixa de rendiment.

A França la collita és també petita, però per desgràcia la producció francesa no té influència en els nostres preus.

A propòsit de mosca, cal dir que la lluita contra la mosca, realitzada aquest any amb el mètode Berlese a varis pobles del Sud de Catalunya, ha donat resultats satisfactoris en alguns casos i extraordinàriament favorables en altres. Per les notícies que tenim, que aviat es faran públiques, i que aleshores tindrem el gust de transmetre als nostres lectors, alguns pobles han salvat *sençerament* la collita. El dany ha estat igual a zero, mentre allí on no s'han fet tractaments la pèrdua, encara que no igual a la d'altres anys, ha estat força sensible. A Godall, pel que tenim entès, l'èxit ha estat meravellós.

Els preus al mercat de Barcelona han estat els següents: Oli corrent, bo, a 230 pessetes els 100 quilos; fi, a 269, i oli extra a 282.

L'oli de sulfur es manté ferm per manca d'existències. El verd de primera va a 125 pessetes; el groc de primera, a 143-147.

LISINI ANDREU.

Cereals

La collita de blat d'enguany a Europa ha resultat encara superior a la de l'any 1923, que fou judicada d'excel·lentment abundosa. La collita americana resulta més aviat migrada, sobretot si es confronta amb les collites dels darrers anys, però resta sempre superior en més d'una cinquena part del promig 1909-1913.

Els càlculs d'estima portats per l'Institut Internacional d'Agricultura, preveuen una important reducció en la collita nord-americana de *moresc*, a conseqüència de la forta sequedat que ha patit. Hom creu que la collita dels Estats Units, bo i essent lleugerament superior a la del passat any, no arribarà al promig 1919-1923. En canvi, les notícies dels països europeos són força satisfactòries i confirmen la previsió d'una abundant collita.

Quant a la situació del mercat espanyol, cal advertir que continua sense resoldre la qüestió del pa, la més busca-raons de totes les qües-

tions en el moment actual del mercat. Sembla que, de no limitar el preu del pa, la taxa del blat esdevindria menys sensible als agricultors del planell.

Altrament, els blataires de mantes regions han demanat una pròrroga de sis mesos per a poder efectuar préstecs amb la garantia del blat. Ja veurem a fi de comptes com anirà aquesta repartidora de diners als agricultors privilegiats.

L'ordi americà continua oferint-se a 39'50 i 40 pessetes amb sac i sobre moll Barcelona. L'ordi del país es va venent, encara que amb molta calma, a 42'50 pessetes el d'Urgell amb sac a origen, i les superiors de Segarra, a 43, sense sac, en iguals condicions.

LLUÍS MARSAL

Fruits secs

El mercat d'avellanes està quelcom fluix referent a les classes en gra; en canvi les classes amb clofolla han pujat unes quantes pessetes, cosa motivada pels centenars de sacs que han sortit darrerament cap a l'estranger. Amb tot, la impressió actual és que els preus no faran, per ara, gaire moviment.

Les ametlles segueixen en baixa, puix des de l'última informació han perdut de preu 10 i 15 pessetes per 100 quilos, i no tindria res d'estrany que baixessin més, com tampoc ho seria que guanyessin quelcom de preu, per tal com el mercat d'aquest gènere està molt variable i una sola partida un xic important que es pugui exportar, ja és capaç de fer oscillar els preus.

Tant per les avellanes com per les ametlles, aquest any serà un any difícil, perquè es pronostiquen moltes fluctuacions. Serà, doncs, necessari parar compte tant per comprar com per vendre.

Actualment es cotitzen els següents preus, sobre vagó estació Barcelona:

Ametlla en gra: Llargueta propietari, a 585; Esperança primera, a 600; ídem segona, a 585; Comú, a 550; Marcona, a 595; Planeta, a 700; Mallorca escollida, a 580; ídem propietari, a 565; totes el sac de 100 quilos.

Avellana en gra: primera, a 400; ídem segona, a 385; els 100 quilos.

Avellana en closca: Negreta extra, a 109, els 58 quilos; Garbellada, a 108; Propietari, a 105.

Pinyons pelats Castellans, a 500 pessetes els 100 quilos.

Garrofes: Italiana, a 48; Negra Vinarç, a 47; Eivissa, a 41; Mallorca, a 40; totes en rals els 42 quilos, sense sac, damunt carro Barcelona.

ESTEVE HOMS

Els danys de la secada es poden parcialment evitar fent bones treballades fondes a la tardor per recollir les aigües de pluja i impedir que més tard aquesta humitat acumulada es perdi. Això s'obté amb freqüents treballades superficials. Avui existeixen eines que permeten de fer aquesta operació amb economia i rapidesa.

NOTICIARI

La collita mundial de cereals. El periòdic econòmic «Corn Trade News» estima a collita de cereals d'enguany en els principals països en les següents xifres: Estats Units, 255 milions d'hectolitres; Rússia, 150 milions; Canadà, 135; Índia, 121; França, 105; Itàlia, 84; Espanya, 48; Alemanya, 39; Rumània, 36; Anglaterra, 18 milions.

Els préstecs sobre el blat. S'ha publicat una R. O. autoritzant la Comissió executiva de la Junta consultiva del Crèdit Agrícola, perquè per compte del peticionari del préstec sobre blat que no hagi presentat la pòlissa d'assegurances d'incendis del blat dipositat, pugui realitzar el segur de l'esmentat dipòsit.

Per les terres bladeres. La «Gasetta» ha publicat una R. O., la part dispositiva de la qual diu:

Primer. Que s'ampliï fins al 31 d'octubre de 1925 el termini que per a sol·licitar préstecs establí l'article tercer del Reial decret de 6 de juliol de 1925.

Segon. Que s'autoritzi la Comissió Executiva de la Junta Consultiva del Crèdit Agrícola, per a realitzar, mitjançant el seu personal i el que consideri necessari del servei agronòmic i amb càrrec als fons que disposa per atendre les despeses del seu funcionament, la propaganda entre els agricultors de les províncies bladeres més importants de les disposicions vigents relacionades amb el Reial decret de 6 de juliol de 1925 sobre préstecs amb garantia de dipòsits de blat.»

L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ha dirigit una carta al senyor Faustí Simó, regidor governatiu de Barcelona i membre de la Comissió d'Hisenda de l'Ajuntament, demanant-li que posi tota la seva influència perquè sigui abolit l'arbitri municipal que grava sobre el vi.

L'Institut i tots els vinyaters esperen l'ajut del senyor Simó, recordant les seves no igualades campanyes des de la presidència accidental de la Unió de Vinyaters, precisament pocs mesos abans del cop d'estat, campanyes en les quals ultra la persecució del frau demanava, amb una admirable insistència, l'abolició de l'odiós arbitri municipal.

Els drets de les fustes. A Vigo s'ha celebrat una assemblea de la indústria de la fusta, i s'ha acordat demanar al Directori que s'augmenti el gravamen aranzelari per a les fustes que s'exporten de França i Txecoslovàquia, puix degut al petit gravamen que pesa damunt d'aquestes, les esmentades fustes competeixen en preus amb les espanyoles.

La vaga dels tafers. El governador de Girona ha tramès un comunicat a la Patronal del Baix Empordà, en el qual encarrega que, el dia que es convoqui una representació per tractar de la vaga surotapera, vingui una comissió amb amplis poders per estudiar i solucionar el conflicte.

La carn congelada. La Direcció general de Proveïments està realitzant treballs encaminats a proveir el mercat de carn congelada.

També està en tractes amb els ramaders d'algunes regions perquè trametin bestiar a Madrid.

Mentre molts es queixen, la Cambra Agrícola de Guadalajara excita el Govern a mantenir els preus del blat.

Amb tot i donar-se compte dels perjudicis que sofreixen les regions apartades de les vies de comunicació, i també del destorb dels mercats, l'esmentada Corporació afirma que la situació actual és molt menys imperfecta que les anteriors.

Les veremes acabades. Arreu de Catalunya ja tenim les veremes llestes. Per les impressions rebudes, en conjunt la collita ha estat força reeixida. Ara convé que el bon vinyater que no ha estalviat les suades per a obtenir el raïm, s'espavili a criar bo i sanítos el seu suc.

BIBLIOGRAFIA

MEMÒRIA (1924-1925) DEL SINDICAT AGRÍCOLA DE GUISSONA I SA COMARCA.

Un fulletó de 17 planes. Tàrrega, 1925.

No tots els Sindicats passen crisi; aquells que han sabut no deixar-se portar per un excessiu entusiasme i han fet el pas proporcionat a la cama, s'aguanten, viuen bé i van realitzant, lentament però amb seguretat, la tasca de reforçament de la nostra agricultura. Entre aquests Sindicats es troba el de Guissona, que cada any publica una bonica memòria explicativa de la seva gestió, en la qual hom pot trobar dades de gran interès. Són memòries modestes, que descriuen una gestió també modesta però de realitzacions.

De mica en mica el Sindicat va creixent; aquesta lentitud és una garantia de la seva solidesa. Les obres grans s'han fet totes a poc a poc.

ANNUAIRE INTERNACIONAL DE STATISTIQUE AGRICOLE. 1924-1925. *Institut International d'Agricultura. Roma*. Un volum, 35 francs.

Una de les tasques més útils realitzades per l'Institut Internacional d'Agricultura de Roma, és aquest aplegament de dades estadístiques referents a totes les produccions agrícoles i a tots els països del món. Abans de la creació de l'Institut era gairebé impossible haver dades completes sobre certes produccions; avui, amb aquests volums anuals, la cosa és senzillíssima.

El gros volum d'aquest any és dividit en nou parts, en la forma següent:

- I. Superfície territorial i població dels diferents països.
- II. Destinació de les superfícies, producció agrícola i ramadera en els diferents països.
- III. Producció agrícola; estadística total de cada un dels productes agrícoles al món.
- IV. Ramaderia.
- V. Comerç internacional dels productes agrícoles i ramaders.
- VI. Preus dels principals productes agrícoles.

VII. Nòlits pels cereals i cotons.

VIII. Adobs i productes químics útils a l'agricultura: producció, comerç, preus.

IX. Canvis.

Demés el volum conté una llarga introducció explicativa de les diferents parts. Com pot veure's, l'Anuari és una publicació del més gran interès.

DELEGACIÓN GENERAL DE LA COMISARÍA ALGODONERA DEL ESTADO. DATOS ESTADÍSTICOS DE LA CAMPAÑA DE 1924-1925. Un fulletó de 78 pàgines. Sevilla, 1925.

Es la memòria anual en la qual es detallen les zones on s'ha conreat el cotó i els rendiments i beneficis obtinguts. Es desprèn de les xifres que foren cultivades 1.300 hectàrees, que donaren 860.443 quilos de cotó en brut.

R. S.

CONSULTORI

En aquesta secció les contestarem gratuïtament i per torn rigorós a totes les consultes que facin els lectors

J. B. R., Sant Andreu. — El sistema de regar els fruiters a què vostè es refereix va molt bé. La despesa inicial és petita i permet un considerable estalvi d'aigua. Aquest és el principal avantatge del sistema. Va bé també perquè permet de posar en contacte directe amb les arrels els adobs líquids. Com haurà pogut veure, el procediment ha estat adoptat a Barcelona per regar els plàtans del passeig de Gràcia.

No obstant, si l'aigua no constitueix per vostè un problema, jo crec que li anirà sempre millor de regar a la manera antiga per estalviar-se la feina engorrosa d'haver de procedir periòdicament a la neteja dels canons que s'obturen amb les treballades, el vent, etc.

J. V., Mollerussa. Prenem nota de la seva subscripció. Gràcies.

Les dades que ens dona són insuficients per a conèixer la malaltia de les seves abelles. És possible que es tracti de l'anomenada *loque*, que és una malaltia infecciosa que causa grans danys. L'apicultor Evoy-France recomana per combatre-la el següent procediment:

Durant la recolecció de la mel, quan les abelles es troben més fàcilment, es treuen les bresques a la tarda i es fan sortir les abelles de l'arna, donant-los-hi uns quadres nets que continguin guies de cera estampada i deixant-les treballar per quatre dies perquè buidïn tota la mel que tenen a dins infectada formant bresques. A la tarda del quart dia es treuen aquestes bresques i es donen a les abelles fulles senceres de cera estampada.

Demés s'ha de cremar la cera infectada i netejar tot el possible l'arnera, fent aquesta operació al capvespre per impedir que les abelles de les diferents arneres es barregin. Per evitar malalties li convindria de seguir adoptar arneres perfeccionades, que demés de permetre de fer amb major comoditat totes les operacions, donen més rendiment.

Si desitja més detalls, cal que ens envii totes les dades que pugui per poder identificar exactament la malura.

M. E., Sabadell. Es un vici que agafen les gallines alimentades d'una manera deficient, quan en llur ració manquen substàncies nitrogenades. Afegeixi 8-10 grams de farina de peix per cap.

Si hi ha alguna gallina fortament viciada, separi-la de les altres durant algun temps.

L. L., Gandesa. — La manera de apagar la calç en pedra és la següent: per cada quintà mètric de calç viva, si és cuita amb llenya, es necessiten uns 350 litres d'aigua; si és cuita amb carbó, es necessiten només 300. La calç es va tirant a poc a poc en l'aigua remenant amb un bastó. Si aquesta calç ha de servir per la preparació del sulfat, cal protegir-la o amb uns dits d'aigua o amb sorra humida.

E. S., Girona. — Entre les causes que fan variar la quantitat de matèria grassa continguda a la llet, cal recordar el regisme alimentós, la raça, la individualitat, el moment de la munyida, les condicions atmosfèriques, l'estat de gestació, etc.

La raça té una influència marcadíssima, però per poder fer una comparació exacta és absolutament necessari observar les vaques de les vàries races en les mateixes condicions d'ambient i d'alimentació. Hi han races que donen llet més aigualida, com per exemple l'holandesa, i fins a cert punt la Schwyz, mentre algunes vaques Jersey donen fins a 7-8 quilos de mantega a la setmana.

La qualitat de la llet és també un caràcter individual; les variacions de la quantitat de matèria grassa oscil·len entre límits bastant amples. Sotmetent una vaca a una alimentació intensiva, no es pot obtenir llet rica en mantega, si la vaca no té ja una predisposició a la producció de matèria grassa.

La influència de les altres causes és coneguda. Se sap que cap al final de la munyida la llet és més rica en matèria grassa, l'augment de la qual, quan la mamella és exhaurida pot assolir una quantitat considerable. Es dedueix d'això la conveniència de fer una munyida completa, buidant completament la mamella.

Sense oblidar totes les causes esmentades, cal que consideri la individualitat com la principal i la més evident en determinar la variació de la quantitat de la matèria grassa.

R. S.

CALENDARI

de sembres i plantacions de Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

NOVEMBRE I DESEMBRE

FARRATGES

Es sembren: Trèbol gros o Tréful i Trepadella (millor en novembre).

Per majors detalls dirigir-se.

XANCÓ I CALVIS

BAILÉN, 2, ETL. - BARCELONA

LLAVORS PER FARRATGES DE PURESA I GERMINACIÓ GARANTIDA

No compreu sense demanar preus a aquesta casa

J. Roig Chovar

Muntaner, 53 - Tel. 2390 A.
BARCELONA

BOMBES

TUBERIES - MOTORS

Els seus garrins cebats en quatre mesos!

Per a la cria ràpida dels garrins desmamats, la ració diària ha d'ésser concentrada (1:4). Ni els grans ni les farines vegetals basten per a aquestes curtes racions. Amb l'addició en el menjar diari d'UN ALIMENT ANIMAL COMPLET, com la

Farina de Peix fresc ATLANTIC

sos garrins avancen molt, fortifiquen sa ossada, engreixen en poquíssim temps i arriben a son desenrotllament total, aptes per a la matança,

120 dies després de desmamats

Representant per a Espanya i ses possessions:

Enric Teixier GRANOLLERS
(BARCELONA)

Riquesa garantitzada per anàlisi recent i rigorosament autèntic. Res de les taules d'alimentació en desús.

80 a 85 % Proteïnes i
Fosfats; 7 % Calç

USINES SCHLÖESING FRERES & Co-MARSELLA

Casa fundada en 1846 Societat Anònima per accions - Capital: 3.600.000 francs - Tres fàbriques: Marseille, Septemes i Arles

SOFRE GLORIA SCHLÖESING

Sofre a combustió, sense goteig. Puresa garantida 95 %. Constitueix l'ensoframent ideal, pràctic i econòmic de fudres, bocois i per a tots els usos enològics

Tractament dels vins, ensofrat del most, etc.

Suprimeix amb gran avantatge les metxes ensofrades

Per a informes i fulllets dirigir-se a

J. DORGEBRAY, Via Laietana, 12 - BARCELONA

Importador exclusiu i depositari general per a Espanya

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

CLAPÉS I JULIÀ

ABANS JOSEP
SANTANA SOLER

Agents exclusius per Catalunya dels Superfosfats de la «Compagnie Bordelaise des Produits Chimiques» de Bordeus

Sulfat d'amoniac i nitrat de sosa
Arseniat de sosa i cianur sòdic.

Venedors de la millor Creta per
a combatre l'acidesa dels mosts.

Gran Via Laietana, 17

Barcelona

Apartat 226

Els miliars de petits ous de l'ovari d'una gallina!

maduren en poques hores quan la Ponedora rep en son menjar *tots* els elements de composició de l'ou (Proteïnes, Fosfats, Lecitines i Calç). — El empleu diari de

Farina de Peix Fresc

“ATLANTIC”

que és l'aliment millor equilibrat i el més ric en Proteïnes, 62 %; Fosfats i Lecitines, 18 %; Calç, 7 %, acumula a l'ovari reserves de gèrmens totalment madurs. Així és que la Gallina té una posta abundant i durable, sense desnodrir-se mai.

RACIÓ DIARIA: 10 GRAMS

MILIARS DE REFERENCIES:

Sindicats Agrícoles i Ex-professors de la Mancomunitat de Catalunya

REPRESENTANT GENERAL PER A ESPANYA:

ENRIC TEIXIER

Proveïdor efectiu de la Reial Casa

GRANOLLERS (PROV. DE BARCELONA)

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat
Parlament, 9
Barcelona

Vins SABATÉ

F. García Ruano

Lauria, 100 Telèfon 1614 G.

Ceps resistents
 Grans produccions
 Berlandieris

"Centro Vitícola del Panadès"

VILAFRANCA DEL PENEDÉS
 (Barcelona)

JAUME SABATÉ

Telèfon 1

Demanint-se catàlegs

El salvador de l'agricul-
 tura és el

Sabó-Pyrethre
CAUBET

Destrueix ràpidament tots els paràsits

És un insecticida in-
 comparable, perquè
 a la par que gran
 tòxic per als insectes,
 és inofensiu per
 a l'home i animals
 domèstics

Demanar mostres i fulls explicatius, gratis:

Antoni Caubet s. A.

Ribas, 5 Correspondència: Apartat 522
BARCELONA

SOFRE

Grans refineries a
 Tarragona de la "Unió
 Sulfur C." S. A. E.

Productes garantitzats de 99
 per 100 de puresa, amb anàlisi
 dels més importants

Laboratoris de Viticultura

Únics proveïdors de la
 Unió de Viticultors de Catalunya

Per a preus i detalls dirigir-se a la
 Secció Comercial de Tarragona
Rambla Sant Carlos, 20
 Telèfon 672

En dirigir-vos a les cases anunciadores citeu **AGRICULTURA**

Ametllers "Desmai"

Aquest arbre converteix les terres més aspres i seques en vergers reproductius, fins al punt de superar en valor al dels millors terrenys destinats a cereals i cultius similars. On abunden els cultius d'arbustos les crisis són fàcilment evitables, més aprofitades les terres i on més recursos troba la població camperola.

Els fruits de les terres de secà, són els més indicats per a portar la major transformació agrària i econòmica. Els qui compten amb alguns centenars d'aquests arbres, poden dir que tenen assegurada sa subsistència. Les millores més positives de la propietat rural descansen en aquestes plantacions. Amb elles les terres ingrates poden donar les més segures i sanejades rendes, i els cabals invertits en aquesta classe d'arbres, asseguruen els més positius interessos.

Poden fixar-se els agricultors que aspiren augmentar els rendiments de ses terres en els beneficis i avantatges que aquells els ofereixen i els escassos cabals que tant per a sa instal·lació com per a sa conservació són necessaris.

L'ametller *Desmai* mereix cada dia més particular predilecció per sa major resistència als freds i glaçades, el qual el fa recomanable de manera especial en els llocs on les baixes temperatures són més de témer.

PREUS: Força extra, tres anys d'empelt, de 1'50 a 2 metres d'altura i de 3 a 5 centímetres de circumferència, a 185 pessetes el 100.
De 2 anys: altura 1'50 a 2 metres, a 135 pessetes el 100.
De 1 any: altura de 1'00 a 1'50 metres, a 100 pessetes el 100.

Planter d'ametllers per a la formació de vivers

De 1 i 2 anys. — Sense empeltar, admirable desenroflament. — Preus per correspondència.

EL CULTIVADOR MODERN

Trafalgar, 76 (junt a l'Arc del Triomf). Apartat 625
Telèfon 1966 S. P. :: BARCELONA ::

Demanin-se Catàlegs d'Arbres fruiters, forestals i granes per a sembrar seleccionades

TRACTORS AGRÍCOLES "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics com els de major rendiment i de més utilitat per a tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i amant dels seus interessos que desitgi augmentar considerablement el producte de ses finques, deu enterar-se dels avantatges que ofereix el "CLETRAC"

Tipus W 14/22 HP.
per a tota classe de cultius
Pessetes: 12.000

Tipus F 9/16 HP.
per a vinyes, horts i petites propietats
Pessetes: 7.000

Aparells complementaris de totes classes i marques, a preus considerablement reduïts

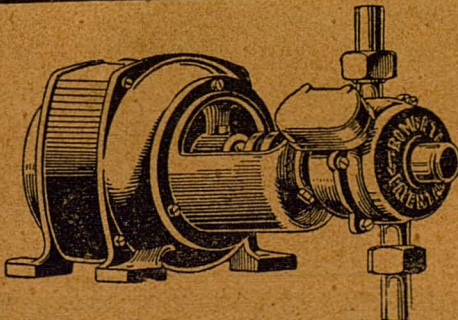
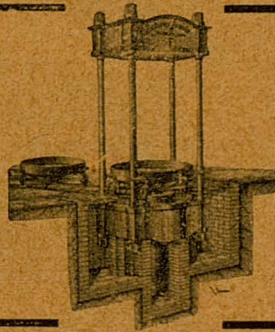
Demanar catàlegs i proves al representant general a Espanya:

AUTOMÓVIL SALÓN
TRAFALGAR, 52 - BARCELONA

TALLERS PFEIFFER

A. CASAJUANA PFEIFFER, Enginyer Industrial
Pere IV, 109 - Casa fundada en 1855 - Barcelona

Fundició i construcció de maquinària en general - Especialitat: en maquinària per a elevació d'aigües - Fabricació d'olis - Elaboració de vins - Bombes d'embol per a totes les aplicacions - Premses i bombes hidràuliques - Trens de sanejament - Arades - Molins de vent - Cilindres de paper per a calàndries - Tuberies - Preses i vàlvules de totes classes, etc. etc.

LA BOMBA que reuneix les característiques més avantatjoses

ÉS LA
TANK

La ÚNICA que no té estopada
No necessita engrassament

Constructor exclusiu:

J. Maristany Casajuana

Oficines i Tallers: Prim, 86 i Madoz, 1
Telèfon 265 B. - BADALONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

OCCYSOL

Es el producte únic, patentat, d'efecte meravellós per a impedir el creixement de la herba dolenta i la destrucció radical de la existent en Avingudes, Passeigs, Camins, Pistes de Tennis, Camps de Futbol, Hipòdroms, Vies de Ferrocarril, Tramvies, etc., tals com Asperilla (planta perenne), Agram, Ortigues, Sarses, etc., etc.

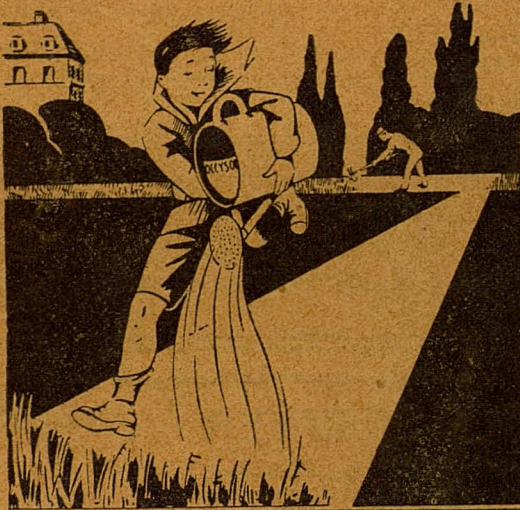
Garantitzem aconseguir mitjançant l'aplicació de l'**OCCYSOL**, netejar de vegetació inútil qualsevol terreny

Un noi, jugant, fa, en deu minuts, el treball que un home faria en un dia, degut al producte

No és verinós

No és càustic
per a les mans,
ni corrosiu per
als utensilis ni
vestits

Tenim nombrosos
Certificats
d'empleu

Efecte durader

Sól immunitzat

Treball net

Representa un
estalvi efectiu
de diners i de
temps, obtenint
un treball ben
fet

OCCYSOL

Destructor radical de la vegetació inútil

FABRICAT PER: **Compañía Anónima de Productos Químicos - Barcelona**

Agent general de venda per a Espanya i ses possessions:

MANUEL CAZE

Rambla de Catalunya, núm. 65 :: BARCELONA

Venda al detall: **Srs. Fills de J. Vidal i Ribas, S. en C.**

Carrer de Moncada, 21 :: BARCELONA

PREUS

Paquets cartró 1 quilo, net: Ptes. 5'00 Barrils llauts 5 quilos net: Ptes. 23'75
» 2 » » 9'75 » 10 » » 45'00

Partides majors en barrils de 50 a 100 quilos - S'envien fullets a qui ho sol·liciti